

SNURRAAMISESTA TIETOKONEISIIN

1960-luvun alussa Lahden kauppappilaitoksen konekanta oli seuraava: kirjoituskoneet, vahaksilla toimiva monistuskone ja laskukoneet eli snurrat. Valvoin kerran matematiikan opettajan Einar Jokelaisen eli Joken kokeita. Hetken oli hiljaista, sitten alkoi pyöriä ensimmäinen snurra, kohta toinen ja kolmas. Pian oli luokka täynnään melua. Vahtimestari Irja Kuuselan kädet olivat puolestaan keväisin mustan värin töhrimät, kun hän monisti meidän opettajien kirjoituskoneella lyömiä vahaksia, joissa lyöntivirheitä oli korjattu jopa kynsilakan avulla.

Keväällä 1962 koululle hankittiin spriimonistuskone. Aloin monistaa kokeitani itse. Tuoksahtelin sprille oppituntien aikana.

Lokakuussa 1973 luin ilmoituksesta Etelä-Suomen Sanomissa, että helsinkiläisen konttorikoneliikkeen edustajat ovat esittelemässä alan uutuuksia näyttelybussissa Reunan palstalla. Kiiruhdin koulupäivän jälkeen paikalle.

Esittelytilassa huomasin, että ihmisiä oli kerääntynyt vain yhden koneen ympärille. Liityin joukkoon. Hämmästyneenä katselin muiden kanssa, miten kone teki monisteita. Esittelijä oli innoissaan. Välillä hän työnsi kannen alle lehtileikkeitä, ja kone alkoi työstää niistä monisteita tasaiseen tahtiin halutun määrän.

Seuraavana päivän aamulla riensin rehtori Urpo Kallion luo kertomaan ihmekoneesta. Että ei tarvittaisi enää vahas- eikä spriimonisteita.

Rehtori Kallio oli tarkka taloudenpitäjä. Hän arveli, ettei seuraavan vuoden talousarvioon saada varoja koneen hankintaan. Pyysin kuitenkin rehtoria käymään näyttelyssä yhdessä silloisen vahtimestarin, Edith Pulkkinen kanssa. Rouva Pulkkinen mielestä monistuskoneen hankinta olisi hyvä asia.

Koulun konekannan uusiminen ja monipuolistaminen alkoi vasta syksyllä 1975, jolloin laajennusosa valmistui.

Jo kevään oppilasmatrikkelin tervehdyksessä rehtori Kallio kirjoitti tietyllä ylpeydellä, että syksyllä on sihteeriopiskelijoille kirjeenvaihtoluokka ja siellä sähkökirjoituskoneet, että tietojenkäsittelyluokkaan saadaan etäispääte, että tulee myös 20-paikkainen elektronisesti ohjattu kielistudio, ja että kaksi matematiikanluokkaa varustetaan pulpetteihin kiinnitetyillä elektronisilla laskimilla.

Seuraavana vuonna saatiin vihdoinkin myös monistuskone. Me opettajat seisoiimme ihastuneina sen ympärillä, kun rouva Pulkkinen opasti, miten helppoa koneen käyttö oli. Asettelimme kannen alle papereita ja katselimme, kuinka leppoisasti kone työnteli sisuksistaan monisteita. Vahaspapereita, korjauslakkoja ja spriipulloja ei ostettu enää koululle.

Kun jäin keväällä 1996 eläkkeelle, oppilailla oli omat taskulaskimet, tietojenkäsittelyluokkien lisäksi muissakin luokissa oli tietokoneita, arvosanat syötettiin opettajainhuoneessa tietokoneille, jonka jälkeen tulostimet suihkaisivat todistukset kasoihin. Ja opiskelijat olivat huimasti minua edellä tietotekniikan soveltamisessa.

